



СЪЮЗ НА ЮРИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ 103
ЦЕНТРАЛЕН СЪВЕТ

1000 София, ул. „Циротска“ № 7

тел./факс: 0359-2987-83-90

e-mail: sub@pc-link.net

Копие № 103/07. дат. 08.02.2007
на разпоредбата

ДО
 ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
 КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
 РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ЯНКОВ,

Получихме заедно с Вашето писмо от 21.12.2006 година определение от същата дата по конституционно дело № 10 от 2006 г., с което Съюзът на юристите в България е конституиран по делото като заинтересована страна като ни е дадена и възможност за представяне на писмено становище по направеното от омбудсмана на Република България искане пред Конституционния съд за установяване противоконституционност на чл.154 ал.1 от Закона за енергетиката /ЗЕ, допълнена ДВ бр.74 от 2006 г.

Нашето становище по направеното искане е следното:

1. Омбудсманът твърди, че атакуваната разпоредба на чл.154 ал.1 ЗЕ противоречи на чл.19 ал.2 от Конституцията.

Необходимо е да се акцентира на това, че в случая конституционната разпоредба трябва да се разглежда в два аспекта:

А.. В текста се съдържа повеля законът да създава и гарантира на всички граждани и юридически лица еднакви правни условия за стопанска дейност.

Създадената с атакувания текст възможност да реализират твърдените от тях вземания срещу своите клиенти, потребители на енергия като получат изпълнителен лист по извлечение от сметка създава една привилегия за тези търговски дружества, тъй като такава възможност няма за останалите правни субекти. С това се създава различие в правните условия за стопанска дейност.

Няма никакво конституционно основание за такова законодателно различие.

164

Необходимо е да се обърне внимание на подобен режим на неравнопоставяне, който създаваше отменения текст на чл.237 б."в" от ГПК, който се отнасяше до възможността за "социалистическите организации" за снабдяване с изпълнителен лист по извлечение от сметка. Тази разпоредба намираще оправдание с целта "да се улеснят и ускорят събирането на техните вземания от граждани и са проява на засилена правна защита на социалистическото имущество. (Ж. Сталев, Българско гражданско процесуално право, стр.489 Наука и изкуство 1966 г.).

След приемането на Конституцията от 1991 г. и разпоредбата на чл.19 ал.1 и 2 текст, като този на чл.237 б."в" ГПК се явява като противоконституционен и затова той беше отменен.

Конституционно недопустимо е сега да се възкресява една възможност за създаване на привилегировано положение за една категория търговски дружества спрямо останалите правни субекти.

Б. На второ място нарушаването на чл.19 ал.2 от Конституцията се състои и в това, че разпоредбата на чл.154 ал.1 ЗЕ е в разрез със задължението на законодателя, осигурявайки еднакво правни условия за стопански дейност, да защитава интересите на потребителите. Съвсем очевидно е, че с тази разпоредба не само, че не се защитават тези интереси, а напротив-те се накърняват, чрез затрудняването на тяхната защита в процеса по издаване на изпълнителен лист до степен на лишаване от такава защита.

2. Съгласно чл.56 от Конституцията всеки гражданин има право на защита, когато са нарушени или застрашени неговите права и законни интереси. В това право се включва и достъпът до съд за защита на правата си. Това предполага правото му именно пред съда да защити правата си като ищец, жалбоподател или молител, но в същото време пред съда той трябва да има възможност да защити позицията си, тогава, когато срещу него се предявява претенция или обвинение. Затова в правото му на защита по чл.56 от Конституцията се включва правото му да се защитава пред съда като ответник.

Възможността за издаване на изпълнителен лист по извлечение от сметка е в разрез с правото на съдебна защита, защото вискателят срещу него би реализирал едно твърдяно от него вземане без то да е потвърдено от съдебно решение, лишавайки твърдения длъжник от възможността да се защити пред съда.

Наистина чл.250 от ГПК дава възможност на длъжника да се защити при изпълнение срещу него въз основа на извънсъдебно

161

изпълнително основание, каквото е това по чл.154 ал.1 от ГПК, но само ако представи убедителни писмени доказателства, че не дължи претендираната сума. Съвсем очевидно е, че потребителите на топлинна енергия не могат да разполагат с такива писмени доказателства, като се има пред вид начина, по който се определят дължимите суми от страна на топлофикационните дружества. (Единствената хипотеза на възможно представяне на такова доказателство е документ за плащане на дължимата сума, но това е хипотеза, за която не става дума тук).

С оглед изложените съображения Съюзът на юристите в България намира, че текстът на чл.154 ал.1 от Закона за енергетиката противоречи на Конституцията на Република България.

ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ:



(ДИМИТЪР ГОЧЕВ)